Nr. 45. Anulu XXX.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe $^1/_4$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 23|11 Iuniu 1867.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pretru serie 6 cr. Tace'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA.

Transilvani'a.

In momentulu candu punemu sub tesculu ultimele colóne ne sosesce o demintire a celoru impartasite in Nr. tr. rubric'a „Valcele“ si adausulu la ea, care o vomu impartasi in viitoriu cu tóta placerea si bucuria. —

Spiritu de partita in viéti'a constitutiunala.

„Opusetiunea in statu constitutionalu e-te acela ce e ferea in fiintiale organice. Animalele fara fere n'aru puté vietui.“

Acésta e o acsioma cunoscuta de mai multu timpu in tieile libere, sunata si pe la noi inainte de vreo 20—25 ani, innadusita insa mai tardiu prin absolutismu, persecutata dupa acesa de catra unii carii credu statu in sciinti'a propria.

Se pare ca „Pesti Napló“ cunoscutulu organu alu partitei lui Deák, adica alu maioritatii de astadi inca simte trebuinti'a de a lamuri ideile pe care le mai au multi despre ocea ce numimu opusetiune si partite.

Opusetiunea, dice numitulu diariu, este neaparatu trebuintiósa in state libere, pentrucá se fia cine se controleze pe barbatii regimului in casurile candu acestia séu aru puté guberna mai bine, ori ce s'aru abate dela legi, séu tocma aru amerintia libertatile cu calcare, ori ca aru compromite statulu inca si inafara.

Candu opusetiunea este organisata din mai multi insi ea se preface in partite. Candu acésta opune regimului numai in unele casuri, atunci ea este cum amu dice numai ad hoc, partita la ocasiune, opusetiune pe intemplate, éra mai departe se póte cá se mérga alaturea cu regimulu priveghendu numai la lucrarile lui. Sont inse partite, care facu opusetiune sistematica opunendu principiu la principiu si facendu totu, pentrucá se impinga pe partit'a ce se afla la putere, se o compromita, se o faca imposibila.

Partit'a de opusetiune care a trantitu pe cea dela putere póte se primésca es insasi frenele gubernementului, séu se le si respinga dela sine. In casulu dintaiu ea primesce asupra si totuodata strins'a indatorire de a convinge pe poporu cu tóte m e a s u r e l e sale p r a c t i c e, ca principiale profesate de ea sunt mai bune si mai mantuitóre decatu ale partitei cadiute. In casulu alu doilea, candu opusetiunea trantesce pe regimu si pe barbatii lui, nu vré inse a guberna ea insasi, atunci numele seu este f a c t i u n e, éra nu partita onesta; scopurile reutatióse i sunt de a compromite orice auctoritate, a pune pedeci prosperitatii publice, a periclita tiér'a, tronulu, independenti'a nationala. Acestu felu de factiuni nu merita nici o crutiare; de acesa este strins'a datorintia a fiacarui patriotu a le desmasca si paralisa ori unde'li esu ele 'nainte.

Repetimu ca ideile acestea despre opusetiune pe airea sunt cunoscute fórte bine; a r o s i t u inse timpulu cá ele se se latiésca si populariseze inca si in cercurile nóstre cu atatu mai virtosu, cu catu ca éca, tocma in dilele acestea adversarii nostrii politici ne imputa cá o crima pentru ca nu dicemu neconditionatu, A s i é: la totu ce ese dela partit'a domnitóre. Nu suntemu din aceia carii pretindu cá in cateva septemani se se indrepte tóte relele trecutului, dieu inse nici nu suntemu aplecati a laudá diu'a mai nainte de apusulu sórelui.

Adversarii nostrii politici facu mare sgomotu cu egalitatea si libertatea. Noi ii luamu de cuventu, pretindemu prin urmare dreptulu de a controla si noi din partea nóstra atatu lucrarile gubernelorn, catu si ale corpuriloru legislative, si cu atatu mai virtosu a ne ridicá vocea in contra starii escepționale si misterióse, in care inca totu mai suntemu tienuti. B.

Boieriu. Amploiatu. Burgaru.

In capital'a de acum a marelui Principatu alu Transilvaniei adica in Clusiu conducatorii diferiteloru clase de poporu, cum si foile publice locale continua din tómn'a anului 1865 o disputa, care trebue se ne intereseze si pre noi din cause cuviése.

Intrebarea adica este, déca se cuvine cá onorabilii alegatori ai capitalei acestui mare Principatu se aléga deputati la dieta dintre boieri, séu dintre amploiati, séu numai din clas'a midilocia adica dintre orasieni, burgesi, burgari, di-le cum vei vré.

In alte tieri libere constitutiunale asemenea cestiune e deslegata de multu, incatu nu mai incape nici o disputa asupra ei. In „stralucit'a capitala“ Clusiu de $1^1/_2$ anu alesera pana acum de t r e i ori, adica la diet'a boiereasca din Clusiu, la cea din Pesta si in asta primavéra totu la acsea, inse totodeauna intre cérta ce a decursu asupra r a n g u l u i candidatiloru. In casulu din urma isi stetera facia in facia unu boieriu mare adica grafiulu Colomanu Eszterházy si unu secretariu gubernalu Ioanu Hajos barbatu seriosu si cu destule merite, crim'a sa inse este in ochii celeilalte partite ca pentruce a primitu functiune sub „nemti“; asié gr. Eszterházy fostu oficieru de insurgenti 1848/9 invinse cu maioritatea voturiloru.

Iose cum au venitu onorabilii alegatori din Clusiu séu adica Burta-verde dupa „Trompet'a“, cá ei se fia siliti a pune facia 'n facia pe unu functionariu cu unu grafu si se nu'si gasésca din sinulu burgesiei loru vreunu candidatu? Éca dieu ca nu'si gasira. Si óre pentruce nu? La acésta ne respunde „Magyar Polgár“ Nr. 24 intr'unu articulu lungu alu cerui simburele 'i este: lips'a totala de cultura mai nalta impreunata cu servilismulu si cuceri'a ciocoiésca alui Burta-verde catra coconi si cocoane, grafi si baronasi.

Hei de multu o sciamu noi acésta si de multu amu observatu, ca burgesi'a ungureasca este cea mai servila din tóta Europ'a, din causa ca acesta afara de cea rusésca — este si cea mai ignoranta. Bine dice M. P., ca pentru cultivarea olassei midilocie n'a ingrijitu nimeni pe lume. In tóta ungurimea transilvana nu vei afla nici o scóla comerciala, nici un'a reala, nici unu institutu de invetiatu contabilitatea si legea cambiala, nici unu felu de ocasiune de a'si insavati cunoscintiele, a'si deavolta si nutri simtimentele patriotice. Asié este, burgesi'a la noi pana in an. 1848 n'a luatu n i c i o parte la a facerile publice, pentruce acelease se afla numai in manile boieriloru si ale ciocoiloru. Dela 1850 incóce pana la 1860 n'amu luatu nici unii, pentruca ni s'au astupatu gurile totuoru prin sil'a celui tare; inse dela educatiunea tinerimii n'a fostu opritu nimeni, ci din contra indemnatu. Ci privilegiatii, adauge M. P., n'au ingrijitu intru nimicu cá se apropie pe poporu catra sinesi, ba ce e mai multu, ca diferinti'a de caste, adica diferinti'a intre boieri si Burta-verde este mai mare astadi decatu fusese mai nainte. Boierii inca totu mai tienu de luoru rusinosu a'si cresce din coconasii loru altuceva, decatu numai amploiati „Beamter“, éra mesteriile si negutiatorii le p u t e. Aici e vorba de boierii mici si de ciocoi. In catu pentru boierii mari, apoi M. P. scie cá si noi, ca acolo se distinge intre sangele venetu si sangele rosiu, intre pamentu de porcelanu si pamentu de ólе satesci, prin urmare cá se ne fia si rusine a pretinde egalitate intre croitoru si grafu, intre Schuster si baronu inca si in casu candu grafulu si baronulu aru fi lipsiti cu totulu atatu de sciintia, catu si de avere, inca si de caracteru, pentruca mariile sale isi tragu genealogiile cá grafi si baroni tocma dela Leopoldu I. de candu cu pradarea averiloru lui Apafiy, éra mesterii si negutitorii, de candu s'au mai prasitu si ei in acestea tieri?

M. P. inse merge si mai departe si ne spune mai multe despre acei connationali si sei, carii in timpu de pericolu au fugitu din tiéra, cum si carii au chiamatu pe muscali, apoi carii au tradatu pe fratii loru, pe natiunea loru, éra la o multime din ei le-au ajutatu pentrucá se intre la temnitia; se intórce apoi si catra multimea acelora maghiari, carii au cerutu si au portatu deregatorii sub Bach, Schmerling si Belcredi, éra acum totu au remasu in postori, da si o plesnitura acelora, carii au luatu parte la „Conventiculum“ (diet'a) din Sibiiu. Ci acestea din urma se tienu de certele loru domestice, éra noi le atinseramu numai pentrucá se se védia, ca si intre adversarii nostrii politici se afla ómeni carii marturisindu neajunsele si scaderile proprii, ne intaresou in opiniunea nóstra ce avemu despre politic'a loru, ca adica acelasi in mani'a totororu paradeloru si cerimoniiloru desierte scóse din camar'a cu vechituri a vécului 15 este — banoróta. — B.

Toleranti'a lui „Korunk“ si conditiunea de reinfratire. — Ex ungue leonem!

Relationandu „Korunk“ pre scurtu despre serbatórea pentru incoronarea Mai. Sale tienuta in Abrudu: ommea din partea maghiariloru ea s'a serbatu cu rogationi de multisimita, cu standarte, bubuiri de trésuri de sér'a pana demaneti'a, cu prandiu si iluminatiune, aratandusi sincerulu omagiu catra regele si regin'a, indata incepe si cu argumente a contrario, dandu pe facia o ne mai audit'a intolerantia politica, relationandu despre romani astfelin: „La iluminatiunea de séra a fostu batatória la ochi 3 t r a n s p a r e n t e d e l a c a s i n 'a r o m a n a c u a s t u f e l i u d e i n s c r i p t i u n e: „A d e r i n t i a c a s e i d o m n i t ó r i e“; „I n d e p e n d i n t i'a T r a n s i l v a n i e i“; „S a n t i r e a l e g i l o r u 1864“. Epifonem'a, ce o adauge „Korunk“ la cele de susu ilu face esemplu erostratico de tolerantia politica. Éca toleranti'a lui „Korunk“: „Si la acést'a ar poté pune regimulu acésta intrebare: Quousque tandem abutere patientia nostra? (Pana candu mai abusati de patienti'a nóstra?). Acum se ne intrebamu: cine e regimulu Dvóstre si cine alu nostru? Nu e man'a drépta totu a aceluiasi Domnitoriu, care inainte de ce ar fi juratu pe tribun'a istorica insintea omeniloru caduci, a depusu juramentulu nu ómeniloru, ci lui Ddieu la altariu: „ca va a p e r á d r e p t a t e a“ si va sustiené pacea. Acum ve intrebamu ce póte fi mai dreptu pe suptu sóre, decatu a pastrá nejignite drepturile esistintiei vietii popóreloru?! Deci fiti mai drepti mai patienti; dedative a crede, ca juramentulu p e d r e p t a t e presupune si conservarea drepturiloru de viétia natiunale coegale ale natiunii romane, cum suntu cele dela 1863—4. Candu ati fi mai toleranti, mai departe ve lietori, in favórea eternei concordie si prin ea a unui viitoriu mai fericitu, mai securu, ati trebui singuri se pledati si se ve loptati pentru sustienerea si punerea in viétia a acestoru drepturi. Numai atunci ati poté dice, ca sunteti amicii libertatii, amicii drepturiloru constitutiunale si ai fratietatii. Ce ce tiene de noi, se sciti, ca toti, dar' toti, nu numai unii, cum vrú a crede si Esc. Sa comisariulu reg. in Sibiiu, toti romanii din Transilvani'a sunt slipiti cá de angerulu pazitoriu alu vietii loru politice

natiunale, de drepturile sanctionate in 1863—4; esceptiune va fi numai cate unu vendiatoriu cumparatu si coruptu, omu de caracteru insa neci unulu. Una natiune intrega apoi indesiertu o amenintiati, ca ea ride in pumni de confusiunile concepturiloru de dreptu, ce ve provóca ur'a generala a lumii. Pe una natiune de unu cugetu nime nu o póte nerecunósce. Se sciti dar' ca recunóscerea acestoru drepturi e conditiunea de infratire. — R.

Brasiovu 22 Iuniu. Serbatórea incoronarii a pusu la cugete pe unii corespondenti tocma in diurnalele maghiare, ca ce póte se fia, de armat'a imp. n'a contribuitu la redicarea acestei serbari; ér' in cercuri departate, in Vien'a si Pest'a inca se intrebá unii, óre ce póte se fia de curtile din sfara n'au tramisu soli anumiti pentru representare la incoronare. Unu corespondinte din Alb'a Iulia alui „Magyar Polgár" inca se mirá, ca la serbare armat'a nu manifestéza neci o bucuria. „P. Lloyd" reflecta acestora, ca incoronarea n'a fostu o f i c i a l u m i n t e incunosciintiata pe la cabinete.

— Dela Clusiu se scrie, ca Esc. Sa comisariulu reg. c. Emanuele Péchy a sositu in 18 din Pest'a si se astépta denumirea comitiloru supremi si restaurarea municipiloru. O conferintia min. din Pest'a a luatu mesuri si in contra demonstratiuniloru obventiórie. Unde se manifesta in puterea legii credinti'a politica redimata pe leges sustató.ia, acolo nu are locu numirea de „demonstratiune" ci manifestarea e legala si lesla. —

— Marti in beneficiulu d. O d r y se produce: „Lucretia Borgia", opera. —

Blasiu 15/3 Iuniu 1867.

Onorata Redactiune!

Dupa ce despre calstori'a Escelentiei Sale comisariului reg. grafului Emanuilu Péchy la Blasiu, fórte multe faime tendentiose s'au imprastiatu in tóta tiér'a, am aflatu de lipsa — de-si cam tardiu — a dá despre acesa urmatóri'a sincera descriere ei chiarificatiune in publicu, si prin acést'a a mantuí opiniunea publica din aceea ratacire, in care faimele cele multe si rele pré lesne o au potutu aduce. Spre a careia primire si publicare in pretiuit-a-ti fói'a „Gaz. Trans." onorat'a Redactiune prin acést'a este onorifice rogata.

Mai insainte binevoindu Esc. Sa comisariulu reg. a apromite, ca in calatori'e sa va se cerceteze si pe parintele metropolitulu nostru Alecs. St. S i u l u t i u la Blasiu, a facutu si asupra locuitoriloru micului nostru orasielu Blasiu, ér' mai vertosu asupra Escelentiei Sale parentelui metropolitu, impresiune de totu buna.

De aceea parentele metropolitu s'a si sihitu din tóte poterile a face tóte dispositiunile, ce s'au potutu face intr'unu timpu asié de scurtu, intr'unu orasielu micu cá Blasiulu spre una primire cordiale si onorifica a mai susu onoratului comisariu regescu.

Inse durere! bucuri'a cea de obste si mai vertosu a Escelentiei Sale parentelui metropolitu si dispositiunile, tare le-a turburatu fatal'a si fortuit'a sprindere a poduloi dominale de preste Ternav'a mica, tocma in aceea di, in care avea regescului comisariu si potea se intre si se strabata la Blasiu.

La a cartia stengere — batanduse Campan'a cea mare intr'o dunga — grabindu tóta junimea gimnasiale locale, si tóta multimea poporului, care parte spre solemn'a primire a comisariului regescu, parte ca in aceea di erá tergu de septemana, se adunase din totu pregiurulu la Blasiu, s'a si stinsu cu adeveratu, dara a trece preste elu in aceea di a fostu cu nepotintia.

In acést'a ferbere si confusiune mare, aceea a fostu mai curerosu, ca sprinderea poduloi a datu cea mai bine venita ocasiune, si a descisu unu campu fórte largu, la cele mai rele faime si prepusuri tendentiose, cari ar fi fostu in stare, nu numai pre barbatii celi cu sange mai rece si seriosu cugetatori si aduce in ratacire, dar' pré lesne ar fi causatu intre fratii maghiari si romani o despicatura si o crepatura mai larga de cum e crepatur'a dela Chisi'a Turdei.

Pentruca s'au aflatu, cari de locu au si dusu departe aceea faima, ca podulu l'ar fi aprinsu romanii, si anumito junimea studiósa din Blasiu, cu acelu blastematu cugetu, cá prin acést'a comisariului reg. se i se tale si se i se impedece calea de a poté veni si intrá in Blasiu.

Da n'au lipsitu neci de aceia, cari din asemenea rea tendentia de locu au latitu si aceea faima, cumca podulu l'ar fi aprinsu maghiarii — cari numai cu pucine minute inainte de aprinderea podului, mergundu desi si multi insintea comisariului reg. trecuse preste podu — de un'a parte din invidia si jalusia, cá comisariulu reg. de ar si vrea, dar' s'au póta pe romani si onorá cu inalt'a sa cercetare; de alta parte cá prin acést'a aducundu pe romani si pe Blasieni insintea comisariului reg. in celu mai mare prepusu, se'lu infricosiéza in acesa mesura, catu inseui comisariulu reg. de buna voia se se reintórca catra casa din calatóri'a catra Blasiu, si prin acést'a tocma si pe parentele metropolitu se'lu contunde. La ceea ce — durere! — ca, p r e c u m d e s i g u r u a m i n t i e l e s u — a f o s t u d e u n i i f r a t i m a g h i a r i s i s i a t u i t u s i i n d e m n a t u.

Éra noi aici suntemu convinsi, cumca la aprinderea podului, neci acést'a, neci cealalta vinuita parte n'a fostu causa'a. Neci n'a aprinsu eu voi'a si intr'adinsu; fara acést'a póte s'a intemplatu, cá si inca odata mai insainte, numai din nebagarea de sém'a a ori si carui calatoriu; carele — fiindu in aceea di in Blasiu si tergu mare de septemana — capetulu sugarei sale, care inca dóra ardea — aruncandulu langa capetulu podului — care a fostu cu nuiele uscate implutu, si pe de asupra cu palia preserata — si ajungundu pe palia la capetulu podului, batendu si ventu, de locu a luatu focu.

Inse ori si cum s'a intemplatu, destulu ca confusiunea si miscarea in poporu a fostu fórte mare, si cu atatu mai dureróza impresiune a facutu mai cu sém'a asupra Esc. Sale betranului parente metropolitu, cu catu casulu acestu durerosu la totu feliulu de faimele rele si la alte prepusuri nefundate au deschisu campu largu.

Pentruca s'a imprastiatu in tiéra si aceea faima, ca romanii aru fi aprinsu podulu tocma sub pitiórele ceiloru dela caret'a comisariului reg., cá asié sparienduse cai, se se prepadésca comisariulu reg. in apa cu careta cu totu.

Ca si parentele metropolitu inca s'ar fi invenitatu si jace mortu si alte asemene faime tendentiose. Cu cari, credu ca au implutu si urechile comisariului reg. in neintrerupt'a sa calatória catra Blasiu.

Inse totusi pe betranulu parentele metropolitu casulu acestu fatale si fortuitu nu l'a potutu face se cada in desperatiune, fara incredintiandose in inalt'a intieleptiune a Escelentiei Sale comisariului reg. si in curatulu si sincerulu seu cugetu si consciintia, de siguru a speratu, ca déca ar poté totusi aduce pe comisariulu reg. la Blasiu, acest'a, — pre langa totu casulu acestu fatale, si a confusiunei prin elu causate — totusi din alte semne, ce va vedé in Blasiu, se va convinge, ca nu numai n'au aprinsu romanii podulu, cá prin acést'a se impedece pe Esc. Sa cá se nu póta intrá in Blasiu, da inca toti romanii in Blasiu cu anime si bracia deschise l'au asteptatu.

Pentru aceea parentele metropolitulu numai decatu a tramisu insintea comisariulu reg. doi canonici pana la Craciunelu, demandandu-le acestor'a, cá nu numai se caute unu vadu pe unde se póta comisariulu reg. trece preste ap'a Ternavei cu securitate catra Blasiu, ci si catu 'lu voru intempiná de locu facundu'l Escelentiei Sale cunoscuta fatal'a intemplare cu podulu, in numele Esc. Sale parentelui metropolitu S i u l u t i u se'lu róge, cá ponendu de una latore ori si ce prepusu séu temere, cu tóta increderea se se indure a veni la Blasiu, unde Esc. Sa parentele metropolitu 'lu astépta cu anim'a si cu braciale deschise si cu prandiu, facundu si despre aceea dispositiune, cá Esc. Sa comisariulu reg. se póta cu securitate trece preste apa Ternavei la Blasiu.

Marnimosulu si intieleptulu barbatu, neconsiderandu faimele cele dese si inspaimentatórie, cari un'a dupa alt'a ei veniéau, cu norocire frecundu preste ap'a Ternavei, in 30 Maiu a. c. dupa amédia di, cam pre la 5 óre, spre cea mai mare bucuria si mangaiere a ingrigiatului parente metropolitu, a capitului metropolitanu si a tuturoru locuitoriloru, si a adunatului poporu, intre cele mai sgomotóse strigari de „se traiésca" a si sositu in Blasiu.

In insintea residentiei metropolitane fiindu primitu Esc. Sa comisariulu reg. prin Exc. Sa parentele metropolitu, capitululu metropolitanu, prin intregu corpulu profesoralu, prin junimea studiósa si multimea cea mare a poporului, parentele metropolitu si bineventa pe marele si doritulu seu óspe cu urmatori'a cuventarea tienuta in limb'a maghiara, — din causa, ca comisariulu reg. nu intielege pre cea romana — pre carea in traducere fidela o si aciuda aici spre publicare. (Vedi mai diosu.)

Dupa aceea a urmatu cordialulu prandiu, dupa care Esc. Sa comisariulu reg. — grabnicele-i stari impregiuru neertandu-i cá se póta primí cordial'a voia si invitare a parentelui metropolitu, cá preste nópte se se odihnésca in residentii'a metropolitana pana in alta di — cam pre la 7 óre de catra séra, pe recore a si pornitu catra Aiudu, cá in alta di de acolo se ajunga la Clusiu. — S. M.

Salutarea: Escelenti'a Ta Dle Grafu!
Regescu Comisariu!

Nu am cuvinte cá se potu dá demna espresiune nemarginitei nóstre acei bucurie, pentruca Escelenti'a Ta in calatori'a-ti cea obositória intreprinsa intr'o parte a tierei, te-ai indoratu si Blasiulu, scaunulu metropoliei nóstre cu inalt'a-ti cercetare alu fericí si imbucurá.

Orasielulu nostru Blasiulu, eu, capitululu si totu clerulu meu nu numai pentru aceea vomu numerá diu'a de astadi intre cele mai placute si mai rari dile de bucuria, pentruca din bunetatea nobilei anime a Escelentiei Tale ni a ajunsu si noue un'a parte din aceea osebita norocire, catu se potemu in midiloculu nostru in persón'a Escelentiei Tale onorá pe unu barbatu cu tóte virtutile si meritele stralucitoriu, in chipu de comisariu regescu si representante alu Maiestatei Sale, ci si de acesa; pentruca Esc. Ta ne-ai datu in acést'a di si cu aceea rara si dorita ocasiune, cá pe Escelenti'a Ta cu deplina inoredere si umilitu se te potemu rogá, catu, cá comisariu regescu si representantele regelui nu numai se primesci dela noi manifestatiunea neclatitei si neinfrangibilei nóstre credintie si alipire, cu care ne portamu catra adoratulu si gloriosu regnantele nostru Imperatu, Rege, Mare Principe si Domnitoriu Francisco I o s i f u I si catra tronulu seu, ci si cá se binevoliesci acést'a a nóstra sincera si din profundulu animei nóstre purcediatória omagiale supunere, — carea neci odata, neci prin timpu, neci prin alte evenimente nu se va poté clatiná, a o duce si la pré inalt'a cunoscintia a binecuventatului si adoratului nostru Imperatu, Rege si Mare Principe.

Era Escelenti'a Ta pentru aceea rara bunetate a animei, cu care te-ai indoratu scaunulu acestu archiepiscopescu si pucin'a mea persóna, prin inalt'a-ti cercetare, cu atata buna volire a o distinge, primesce umilit'a si sincer'a mea multiumita, care in numele meu, a totu clerulu si poporulu unitu ti-o aducu.

Cerendu in rogatiunile nóstre dela atotupotintele si indurat'ulu si bunulu Dumnedieu, cá pe Escelenti'a Ta in calatoriele intreprinse prin augerulu seu custode se te pazésca de tóte intemplarile sinistre, si se'ti daruiésca o buna si statornica sanetate.

Si tóte pana aci facutele si de aici insainte facundele Escelentiei Tale calatorii si mai cu séma mansiunea Escelentiei Tale in dulcea si iubit'a nóstra patria si la regimulu ei, cu aceea rara si de noi totu ferbinte dorita norocire se o binecuvinte, catu istori'a pré iubitei nóstre patrie, cu litere de auru se póta lasá posteritatei si venitorimei aceea, ca singuru numai intieleptiunei, iubirei de dreptate a Escelentiei Tale, departandu ori si ce prefavóre, partium studium, i-a succesu a se redicá de asupra tuturoru prejudicialoru, privilegialoru natiunale, si a doririloru si polteloru de suprematisare, si asié Transilvani'a si cele patru in ea locuitórie natiuni — pe terenulu art. II si VI a legei transilvane din 1791, precum si a dreptatei, fratietatei si egalitatei drepturiloru natiunale, cari le-au statornicitu la anulu 1863—4 diet'a din Sibiiu si cari si pe sém'a natiunei romane le-au asecurat legi sanctionate de Maiestatea Sa, pentru totudéuna ale impaciui, si fratietatea — intre diversele natiuni, — statorniecsce a o fundá. —

Teac'a in 8 Iuniu 1867.

Domnule Redactoru! In dio'a de Constantinu si Elen'a, cu ocasiunea unei cine la Domn'a Elen'a P. s'a cantatu „Destéptate romane", s'a amentitu memori'a nemuritoriului, poetu si contributiu pentru orfanii denadoli 18 fl. 10 cr. v. a. prin urmatorii domni: Vicespanulu Teofilu

Hoszu 5 fl., preotulu Milasiului Iosnu Hoszu 5 fl., asesorulu I. Papu 5 fl., protopopulu Gabr. Chetianu 1 fl., preotulu Nicolau Mateiu 1 fl., locotenentele supremu Lulaci 1 fl., Gregoriu Vitézu 10 cr. v. a.

Binevoiésce Dle Redactoru a administra acésta sumilitia, dupa cum binevoisi si cu altele incurse de alci orfaniloru laureatului nostru poetu. —

Cu tóta stim'a etc. stimatoriu servu P.

S'a admanuatu si primitu pe lunga multimita in 17 Iuniu 1867. — Red.

Cartea funduala.

Comitatulu **Zarandu** 6 Iuniu.

Cartea funduala e la tribunalu o aratare condusa cu privire la posesiuni, despre drepturi si sarcine.

Pentru socea se numesce si carte publica, pentruca ori carei persóne interesante ei sta in volie libera in órele prescrise a privi in operatele cartii funduale, — si din scolea cu ocrus'a a'si face notitie in presentia unei persóne oficióse!

Regulele dupa care au tribunalele si partitele a se orienta la lucrarea causeloru si manipulatiuniloru sunt cuprinse in ordinatiunea din 15 Dec. 1855 (numerulu 222 alu buletinului imperiale) totodeodata si in regulamentulu provisoriu de legiuire, deschlinitu in capetele XI, XII si XIV ale aceluiasi.

Pentru manipulantii si deschlinitu pentru partite a'sau edatu unu opu in limb'a ungara, ce cuprinde in sine „Dreptulu cartii funduale" cu deprindere acomodata de „Ignatiu Fiedler" in Pest'a. — Acestu opu deschlinitu se recomendá notariloru comunali — fiinduca dinsi mai alesu se cuprindu cu afacerile comunali, gatesce de totu feliulu de documente precum: contracte de vecie, de creditari, de prioritati, testamenturi s. a. déca acestea nu voru fi compuse dupa reserintie, la intabulari si insemnari se indrumeza partitele, si 'si facu spese desierte; — ma afara de acesta prin unu documentu ren compusu potu deveni familii intregi jertfa seracie si in urma — cui voru se o impute, decatu numai nesciintiei compunatoriului cutarui documentu.

Si ce e mai de folosu in viétia sociala? Credu ca la loculu primu e creditulu, — éra pentru a credita e de lipsa asecuratiunea averei séu bunului, — si nu e a omului datorintia a se asigura numai pe sine insusi — ci si pe urmatorii sei, — pe muliérea s'a ce candva ar puté deveni vedua, — pruncii ce ari remané candva orfani, — ca-ci atuncia dupa repausarea capului familiei avutu'e remasa nu póte deveni in periclu, — nu se potu intemplá neplaceri, — procese fara succesu — si familia nu póte deveni la o stare miserabila. Fórte e de lipsa dara, ca fiecare posesoru prin cartea funduala se'si asigure averea si famili'a sa de urmari neplacute!

Si unmea averea s'au bunurile nemiscatóre altcum nu potu fi asigurate decatu prin cartea funduala, e unu adeverumedisputabilu, ca-ci numai atunci póte omulu cu anima odihnita si cu sufletu curatu dice, unmea: asta avere s'au posesiunea e a mea, — candu in protocoleiu cartii funduale e pe numele lui scrisa. — Despre acest'a poporulu pucinu e instruitu, ca-ci elu nu crede urmariloru, si se vede a fi odihnitu — in posesiune cu aceea mangainduse, — ca ce amu dobenditu séu ereditatu dela mosi-stramosi nu mi va luá nime. Unii cá acestia fórte se insiéla, ca-ci cartea funduala e pentru binele poporului, pentru inaintarea si cultivarea industriala, si poporulu tóte acestea nu le pricepe, nu are nici o sperantia de bine, cugeta, ca si localisarea si gatirea operateloru cartii funduale prin comisiunile respective nu e pentru altu ceva, — decatu pentru dare! si óre pentruce cugeta elu (poporulu) asié ceva? De sigaru pentru acea, ca fórte pucini sunt dintre oficialii numiteloru comisiuni, cari pricepu ceva limb'a poporului romanu, — afara de 3—4 romani, cari se afla in corpulu acest'a — ceilalti sunt de alte limbe. — Si n'au cine se i instruesze de deplinu, si se i pota face a intielege scopulu intreprinderei acestui lucru folositoriu. — Urmarile bune si placute, precum si celea neplacute si rele cum voru se urméze de alci nici nu poti bine astepta, — de óra ce dloru — si batu joculu de limb'a romana — punu pene in palarii cate de unu diumetate de cotu si striga in gura mare „ca magyar vagyom", barem unii nu vorbescu limb'a maghiara nici binisioru. Unu dintre dnii acestia pentru abusuri si vatamari de natiune si persóne demne romane; fiindu acusatu, séu judecatu si aprobatu si dela tabul'a regésca pe optu dile aresta, pofti, — apoi judece on. publicu romanu cu conosciintia curata si sufletu dreptu facia cu poporulu nostru! — Ori in care comuna se intre omulu te impresiona poporulu punendoti intrebari, ca ce feliu de lucru e acest'a — adica localisarea pamentului prin comisiunile respective, — óre éra pentru portie? E curiósa o asemenea intrebare omului, candu scie, ca datorinti'a fiescecarei comisiuni insinte de intreprinderea localisarei si dupa autenticarea protocóleloru, are datorintia stricta de a tiené poporului invetiatura, a i face cunoscuta intreprinderea lucrului acestuia, descoperindule scopulu si folosolu lui. — Apoi ce e dreptu si nedisputabilu, cu ocasiunea de antaia fara de ale dá invetiatura au esitu la lucru. — Apoi s'au intemplatu sute de casuri, ca pamenturile ce se afla intre paduri, (ce e lucru cunoscutu, comca comitatulu Zarandu e muntosu si padurosu) dela mosii loru remase, contra instructiunei si legei le au inscrisu in protocóle cá tirsituri (lazuri), indesiertu au protestatu colonulu. — Mai incolo paduri si pasiune comune — d. e. comune séu respective locuitorii comunei au locuritu si intrebuintiatu la edificiuri din paduri, au pasunatu in pasiuni cu vitele din timpii vechi nefiindu segregarea pana in timpulu de facie, — si totusi numai pe conti au inscrisu padurile si pasiunile de suptu intrebare. — si alte sute de abusuri, de cari omulu i se scóla perulu in capu, cugetandu numai la asié ceva! (Va urmá.)

Cronica esterna.

ROMANI'A. Dintr'o cerculare a min. de interne cetimu cu fiorile in spate, ca in judetiulu Islomitia s'au aratatu si esitu tempu locuste. D. min. Bratianu a si datu ordinu pentru total'a loru sterpire in Romani'a. Si noi trebue se pandimu, cá se nu tábere pe campurile nóstre.

Din causa scumpetei de carne in Iasi Domnitoriulu a aprobatu a se da unu imprumutu de 1500 galbeni la speculantii pamenteni, cá se se faca concurintia pentru eftinirea carnei. Mesura fórte plausibila. Gard'a orasienésca se infiintiéza si in comun'a Peatra. — Min. de resbelu se deschide creditu straordinariu de 81,384 lei pentru 15,000 chilograme pravu comandatu in Belgi'a si adusu in Galatiu. — Alti 966,000 lei pentru plat'a creanticiloru si speseloru la bugetulu din 1866. Altu creditu straordinariu de 60,000 pentru intretienerea, reparatia si infiintiarea picheteloru de paza dela frontiere, precum si a luntreloru de pe Dunare destinate servitiului granitiei. —

— „Tr. Carp." reportéza, ca fósta Domna Elen'a ajunse de vr'o cateva dile la Roginósa si ca pana la Lemberg a fostu insocita de f. voda Cuza, ér' descolo insocita de colonelulu Pisosky pana la roginósa, se afla acum acolo. Principele Cuza s'a reintorsu la Vien'a in 10 Iuniu, denude se va duce la baile dela Ems. Se crede, ca pr. Cuza inca se va reintórce in Romani'a la mosi'a s'a, in care obiectu s'ar' fi si adresatu co o scrisóre pre patritioca catra Mari'a S'a Domni'oriulu. Insaltu acest'a inse ar' fi supusu scrisórea numita consiliului de ministri, dintre cari doi-si dedera parerea, ca simtiementele esprimate de pr. Cuza ar' trebui se-i deschida largu portile patriei s'ale, inse min. Bratianu cu si sei ar' fi spriginitu parerea, ca numai natiunea póte apretá, déca pr. Cuza se primésca asecurisare a locui pe pamentulu romanu, fiinduca ea l'a fostu restiturnatu si espatriatu. Ne fiindu inse constitutiunea Romaniei intinata cu espatriarea, nu credemu, ca Domnitoriulu va stá la indoiéla in obiectulu acest'a, fiinduca unu Cuza, care cunósce pré bine din esperintia tóte ranele tierei, ar' poté se fia mana de ajutoriu Domnitoriului, terindulu de cursele dusmaniloru comunolidarii patriei. —

In 15 Iuniu au ajunsu la Bucuresci 2 oficiri francesi, unu capitanu de artileria si altulu de geniu, cari cu capitanulu Lami voru compune misiunea francesa pentru esertitiulu martialu.

Diurnalulu „Tempulu," diuariu politicu, litt. si comerciulu, plinu de spiritu patrioticu si nationalu, provocatoriu la tóte virtutile, ce potu uni pe fii unei Romanie la cladirea edificiului fericirei ei, — ne aduce scirea din 2 Iuniu, cum-ca in septemau'a trecuta vre-o 60 bulgari, cari voiesu se tréca in Balcanu dinsintea prigonitoriloru guvernului turcescu, au fostu atacati ér' de vreo cateva sute de soldati turci in departare de 10 óre dela Sistovu, inse ei primindu lupt'a o tienura 3 óre, in care cadiura 40 bulgari si 70 turci, ér' insorgentii ceilalti se trasera la munti, din care causa turcii au arestatu in Sistovu vreo 300 bulgari dimpreuna cu toti notabilii, si arestarile se totu continua. Se dice, ca nóptes arestatii se punu la torturi si se tramito cate 5—6 capete de bulgari macelariti de turci la Ternov'a. Turcii, tatarii si cerchesii armati facu multe macelori si depradari.

„Ind. Belg." reportéza, ca in Bulgari'a se afla unu comitetu de insurectiune, in capulu careia se afla unu fostu gen. rusescu Tschernajeff, si ca bulgarii si-au lustu de problema de viétia séu mórte a constitui Bulgari'a intru unu regatu de sene statatoriu, pe tronulu carui se proclameze de rege pe alu 3-lea fetioru alu cearului rusescu, pe marele principe Alexe. Fapta e, ca in Balcanu se incinge o alta lupta in contra Turciei in momentulu, candu acesta se vede silita a se supune la votulu universalu in casa'a Candiei, dupa consiliulu Franciei si alu altoru puteri. —

„Tempulu" inca se ocupa cá si celelalte diurnale ale Romaniei cu speloi'a catra romani, cá se dovedésca, ca simtiulu de romanu nu se circumscrie cu detori'a de a vighia numai pentru pragulu seu, ci supune o detoria de conscintia a alergá cu ajutória la toti fratii loru, ce suteru. — Redactorii acestui diurnalu ddnii C. C. Trotesanu, P. Borsiu si G. Michalescu sunt una acuisitiune pentru diurnalistic'a romana, cea mai pre susu de patimi si de particularitati dusmanóse intre partite.—Stringere de mana fratiloru! —

Constantinopole 6 Maiu. Sub acestu datu ambasadoriulu Angliei Lord Lyons tramise Lordului Stanley, carelu provocá spre scésta, urmatóri'a relatiune despre starea crestiniloru din Turci'a, dupa „Indep. rom.":

„Conformu dorintiei ce 'mi-ati esprimatu Dle Lord, ve impartasiescu in scurtu impresiunile dobandite intr'unu intervalu de unu anu si diumetate asupra positiei crestiniloru in imperiulu otomanu. E sigaru ca densii 'si au augmentatu numerulu, cultur'a, avutiile si mai cu séma prosperitatea, si nu mai pucinu e sigaru, ca in astfelu de relatii au supremati'a asupra mohamedaniloru. Ambele parti inse, atatu crestinii catu si mohamedani suteru sub starea deplorabila a administratiunei, si trebue se aratamu mai cu séma, ca printre multele plangeri ale crestiniloru ocle mai multe n'au fostu decatu una simpla consecintia a complectului sistemu de guvernare, care a devenitu fórte apasatóre prin una administratiune peste mesura eronata. Musulmanii si crestinii sufera de una potriva din acésta causa. In adevaru reputatiunea Portii nu va castigá aratandu ca toti supusii sei, fara esceptiune, au motive bine cuventate pentru a se plange, prin acést'a inse se lucréza contra descrierioru falsa, in care nu se trage una linia delimitativa intre plangerile generali si ale crestiniloru in speciulu. Pentru representantulu unei poteri straine este o greutate fórte mare pentru a nu se duce in eróre in privinti'a acestui punctu. Crestinii adica 'si aducu mereu plangerile loru pe candu mohamedanii nu sunt obicinuiti de a cere ajutoru dela puterile straine. Spre a ajunge in punctulu de a puté pretiui in destulu acesta ce a facutu guvernulu turcescu si pana unde au ajunsu puterile straine prin silintiele ce au pusu, spre a amelioré sórtea crestiniloru, ar' trebui cá se nu se uite numai insintea sa ci si in dereptulu seu. Acei ce'si aducu aminte de Turci'a acum 30 séu 40 de ani, li se va paré enorma starea de ameliorare a crestiniloru mai cu séma schimbarea ce s'a facutu in partea monarchului si a functionariloru sei superiori catra densii. Nici progresulu ce s'a efectuatu dejá in egalitatea crestiniloru cu mohamedanii nu va scapá din vederea unui observatoru atentu. Nu se potu sterge de una data urmele domniei superbe a musulmanilor ce datéza de 400 ani. Starea crestiniloru in imperiulu turcu este inca departe de a fi de ocea ce trebuia se fia. Mas'a populationei turcesci nu se póte impacá inca cu ide'a: ca concetatienii loru crestini se fia semenii loru. De aci consecinti'a, ca de multe ori se ataca mandri'a si susceptibilitatea crestiniloru si ca aceste rani 'i doru mai multu decatu injuriile cele mai mari. Mai multe posturi nominale ale guvernu-

lui sunt deschise crestiniloru, in realitate nu li se da inse posturile cele mai inalte, posturile ce li s'au incredintiatu nu sunt inca atatu de numerése dupa cum aru trebui se fia in proportiune cu numerulu locuitoriloru crestini si musulmani. Inaintea unoru curti judecatoresci si in óre cari casuri, testimoniile crestine sunt fórte pucinu considerate séu nici de cum. Crestiniì platescu una contributiune speciala in locu de a fi scutiti de consoriptiune, si astfelu nu iau parte nici la onorile nici la sarcinile militare — ceea ce nu póte fi una causa deplorabila pentru densii in circumstantiele pendinte. In scurtu, crestiniì nu potu privi guvernulu otomanu ca unu guvernu nationalu; se supunu lui, fiinduca anarchi'a si incercatur'a aru fi nesce rele si mai mari si in ochii tuturoru raseloru crestine se pare ca meritulu principalu consta in a face imposibilu celeilalte rase crestine de a pune man'a pe putere. Ca in decursulu celui din urma timpu nu s'au ameliorat acésta stare de lucruri, aru fi a judecá inecitabilu, pe de alta parte inse nu se póte indoi nimeni, ca déca monarchulu ar' pune mai multa energia si aru avé una vointia mai tare, progresulu aru fi pututu se fia cu multu mai mare. Amu primitu promisiunea, ca se voru luá mesuri decisive pentru a efectua una mare ameliorare. Fuad-Pasia 'mi a datu unu actu, in care se iè in consideratiie fiacare articolu in parte din Hatti-Humayum din 1856, si in care sunt inregistrate diferite mesuri, in privinti'a realisarii promisiuniloru stipulate printr'ensulu si spre a le puté essecutá fara intardiare. Mai antaiu spre a ve face cunoscute intentiunile declarate ale ministriloru actuali imi iau permisiunea a ve inaintá in copia actulu ce'mi a datu Fuad-Pasia.

Tabloulu ce face elu starii actuale este in adeveru mai stralucitu de cum asi fi cutediatu a v'o face eu, si se intielege ca nu potu luá asupra'mi responsabilitatea despre versoitatea tuturoru detaliioriloru. Dara este echitabilu de a avé in vedere apologi'a (déca o potu numi astfelu) ministriloru turcesci, precum si opiniunile critice asupra opiniuniloru si mesuriloru guvernului ce vinu din tóte partile si se se iè in consideratiune." —

Varietati.

Literariu. Din „Archivu pentru filologia si istoria" a esitu si Nr. V. din 25 Maiu si cuprinde:

XIII. Principiale de limba si de scriptura, care cuprindu fontanele representatoria de limb'a romana din tóte provinciele romane intr'unu catalogu.

XII. Column'a traiana: Bellum dacicum primum.

IX. Table cerate. III. Documente istorice dela Petru si Alecsandru voda pentru Coresi. — Fastii romani. Notitie diverse si corespondintia mare. Nr. V. va sparé in 1 Iuliu: Pretiulu prenumeratiunei la acestu opu capitalu e 3 fl. v. a. in laintru si 1 galbinu in afara pe anu. In interesulu comunu ne luamu voia a publica: „Notitie diverse." Dupa ce editoriulu avù si pana acum mai de multe ori ocasiune, de a se provocá la scriptele sale publicate mai in a-ainte, pentru mai deplena conoscentí'a loru crede a fi cu cale, a le insemná si aici intru unu scurtu catalogu, oserbandu totu de una, cá cele tiparite in Blasiu, oste se mai afla de vendiare, se vendu acumu la tipografi'a de sci cu unu pretiu redusu la $^{60}/_{100}$, dupa ce autoriulu le vendù cu $^{30}/_{100}$.

Acte si fragmente latine romanesci pentru istori'a basericei romane, edite si anotate de T. C. 8-o, Blasiu (XVI si 280 pagine) crude 1 fl. 85 val. a.

Compendiu de Gramateca limbei romane, edit. III, 8-o, Blasiu 1862 (112 pag.)

Crestomatia seu Analecte liteterarie, din cartile mai vechie si noue romanesci tiparite si manuscrise, incepundu dela secolulu XVI pana la alu XIX, cu una Notitia literaria; adunate si alese de T. C. (tom. I. 8-o, Blasiu 1858, XXXVIII si 258 pag.) cu 1 fl. 85 cr. v. a.

Cuventu la inaugurarea asociatiunei romane transilvane in 4. Nov. 1861. sparata incontr'a unei critice, de T. C. 8-o, Blasiu 1862 (135 p.) cu 85 cr. v. a.

Elemente de filosofia, dupa W. Tr. Krug, tom. I. si II, 8-o, Blasiu 1861—3 (676 pag.) cu 4 fl. 20 cr. v. a.

Elemente de limb'a romana, dupa dialecte si monumente vechia, de T. C., 8-o, Blasiu 1854 (VIII si 200 pag.) cu 1 fl. 30 cr. c. a.

Elemente de poetica, metru si versificatiune, de T. C. 8-o, Blasiu 1860 (200 seau 223 pag.), cu 1 fl. 40 cr. val. austr.

Gramateca latina, pentru a II, III, si IV clase a gimnasiului de diosu, dupa M. Schinagel, de T. C.

Partea I, 8-o, Blasiu 1857 (277 pag.)

— II, 8-o, dto. 1860 (271 pag.), cu 1 fl. 70 cr. val. austr.

Istori'a santa seau biblia, a Testamentului vechiu si nou, pentru inceputori, scrisa de T. C. edit. II, 8-o, Blasiu 1859 (80 pag.) cu 50 cr. val. austr.

Portarea de buna convenientia intre omeni, tradusa de T. C. edit. II, 12-o, Sabiniu 1863 (48 pag.), br. 15. cr. val. austr.

Scientia Santei Scripture, de T. C., 8-o, Blasiu 1854 (VI si 242 pag. (cu 1 fl. 50 cr. v.a.

In urma:

Principia de limba si scriptura, edit. II immultita si completata, 8-o, Blasiu 1866 (IV si 407 pag.); ale caror'a pretiulu definitivu numi e cunoscutu, ci pote va fi de la 1 fl. 50 cr. pana al 2 fl. v. a.

Alte disertatiuni latine sunt publicate in Analii Gimnasiului din Blasiu de 1855, 1857, si anume:

De latinitate linguae valachicae, 4-o, Blasiu 1855 (5 pag.), impreuna cu una cuventare tienuta in 30 Ian. 1855, in memoria secularia a' infientiarei gimnasiului din Blasiu (4 pag.); s'a pretrecutu.

De nomine Valachorum gentili, 4-o, Blasiu 1857 (7 pag.); impreuna cu una scurta notitia sub titlu: Horatiana (4 pag.); s'au petrecutu:

De re literaria Valachorum, 4-o, Blasiu 1858 (13 pag.); impreuna cu unele carmine grecesci inedite, si parerga (3 pag.) se mai afla.

Insemnamu in fine, ca Compendiulu de gramatec'a romana in edit. IV, s'a tiparitu in Sabiniu 1865 si se afla de vindiare in librari'a Sam. Filtschiu cu 50 cr. v. a.; precumu si

Gramatec'a latina, partea I, cu 1 fl. 50 cr. v. a., tiparita totu acolo, 1865, si in acceasi libraria, de unde se potu trage si acestea si cele mai din susu.

Corespundentia mare.

Candu incepui a publicá acesta mica folia, publiculu nu avea a mana, de catu unu anuncin scurtu publicatu in mai multe diurnale romanesci, de acea nece nu poteamu pretende nece sperá, cá in dat'a mare la una simpla aviseare, si in aintea de publicarea vreunei programe, se cura prenumeratiunile cá ploi'a. De pretendeamu asia cevasi, poteamu se trecu de arogante, — er' de speramu (rogu a nu se impreuná coniunctiunea cu verbulu), amagireami potea fi si mai amara.

Acumu inse, candu si program'a s'a publicatu inca in frunten nrului 1, si erasi atatu form'a catu si materi'a, argumentulu si metodolu acestei folie, dupa numerii pana acum publicati, inca sunt destulu de cunoscute, dupa parerea mea, intru atat'a, catu on. publicu din este premise póte se-si faca un'a conclusiune mai probabile si pentru de aici in aiute, cum se va urmá, si ce póte asteptá de la continuatiunea acesteia, —

Nu ne remane alt'a, de catu de nou se recuremu la buna volienti'a onoratului publicu, cá si de aci incolo totu mai multu se ne onoreze cu inor-derea sa, — si in sem. II; ce dupa acestu nr. urméza."

— Diet'a din Ungari'a se va amaná in finea lunei acestei pe vreo 6—8 septemani. Intr'acea deputatiunea regnicolara va lucrá cu deputatiunea imperiului in privinti'a unoru obiecte urgente, ér' comisiunea de 15 remane permanenta. Nu e adeveratu, ca Deák ar fi primitu dela Mai. Sa portefoliu cu inscriptiunea, cum relataramu in Nr. tr. — Pentru honvedi a lustu ministeriulu initiativ'a de a face colecte, care deodata se suira la suma de 10.000 fl. si mai bine. — Emigrantii Klapka, Perczel, Madarász etc. se reintorcu. —

— In Vien'a min. Benst prin o nota a incunoscintiatu solii din strainatate despre inconorare reflectandu la acea insemnate, ca Austri'a va poté contribui mai cu putere la politic'a pacii si la impacinit'a si desavoltare. — Imp. si imperatés'a voru calatori la Parisu cu o suita mare, intre care va fi si min. Beust, in 3 Iuliu, pre candu sosesce in Parisu si Soltanulu. —

— In Fiume demonstratiunile se repetiescu intre maghiaroni si croati. Si acestia vedu cu indignatiune, ca armata ungarica stationata in Croati'a a cam luatu parte la demonstratiunile antinationale séu celu pucinu le-a spriginitu prin pasivitatea sa. —

— (Fondu de agitatiune.) Dupa „Gratzer Tagesp." din 2 Iun., casin'a nemtiésca din Prag'a aduna dela membrii ei cate 1 fl. 10 cr. pentru unu fondu de agitatiune. Pana acuma se afla mai multe sute spre scopulu amintitu. Maniera suprematistica. —

— Mihaile Tancic in scurtu timpu va edá o gramatica maghiara, din care se invetia slavacii, serbii si romanii in scurtu timpu meghiaresce. — Gramatic'a acést'a in urm'a demandariloru mai inalte o se se imparta gratis intre poporu, pentrucá in modulu acest'a se se latiésca limb'a maghiara cá fulgerulu. —

— Restantiile de contributiune drépta erá in Bosmi'a la finea anului trecutu: 2,974.065 fl.; in Austri'a inf. 4,034.663 fl.; in Ungari'a 23,789.213 fl. La finea patriariului l. a. c. restantiele in Boemi'a se urcá la 3,707.776 fl.; in Moravi'a 1,781.371 fl.; in Austri'a inf. 4,743.206 fl.; in Ungari'a 27,454.128 fl. In Austri'a intréga restantiele de contributiune in an. tr. se urcara la 42,491.586 fl.; ér' la finea patriariului l. a. c. 49,534.219 fl. Afara de acestea mai remase neincasati contributiune pe pamentu: 32,513.033 fl.; contributiune de consumu 3,369.895 fl. Óre, unde vomu esi la finele anului cu atatu deficitu, déca nu vomu fi mai buni economi, si mai acurati depuratori si contributiunii, care trebue se se spendeze, nu pe lucsuri si pompe ambitiose, ci pentru neaperatele lipse ale statului. Care sunt aceste, maioritatea dietei le timbréza dupa usulu si placulu seu. — Contribuentii se platésca acuratu, ca diet'a sci ea ce se faca cu ei, candu se asiadia bugetele; dar' noi inca trebue se reclamamu economia, parte drépta prin deputati. —

Publicatiune.

Dela Eforí'a scóleloru gimnasiale et normale gr. orientale in Brasiovu se face prin acést'a canoscutu, precum ca, esarendarea:

a) bail de aburu, douche, asudatu si de vane, afatóre langa edificiulu scóleloru romane, dimpreuna cu tóte incaperile tienatóre de ele, care se afla in buna stare;

b) restaurationea tienatóre de aceste bai cu tóte incaperile densei;

c) bailoru de vana, diacatóre langa baile de aburu, renovate in stare buna;

d) caseloru de pasageri;

e) siopului pentru cara, grasdiu pentru cai etc. a unei gradine frumóse inaintea bailoru de aburu; — se va tiené Domineca in 18/30 Iuniu 1867 inainte de amiédi la 10 óre, in edificiulu scóleloru romane in Brasiovu, un'a licitatiune, la care se invita toti aceia, carii voru a luá baile predise in arenda.

Timpulu arendii se defige pe 3 ani unuiu dupa altulu, incependu dela 1-a Octobre 1867 st. n.

Sum'a arendii anuala se va eschiama cu 1000 fl. v. a. si licitantulu va avé a depune mai inainte de ce se va incepe licitationea, unu vadiu de 10% dela sum'a de susu.

Conditiunile esarendarii se potu ceti in cancelari'a Eforiei. —

Brasiovu 16/28 Maiu 1867. 2—2

Cursurile la bursa in 21. Iuniu 1867 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 91 cr. v.	
Augsburg	—	—	122 „ — „	
London	—	—	124 „ 85 „	
Imprumutulu nationalu	—	60	„ 80 „	
Obligatiile metalice vechi de 5 %		62	„ 65 „	
Actiile bancului	—	—	729 „ — „	
„ creditului	—	—	194 „ 70 „	

Obligatiile transilvane ale desarcinarii pamentului in 17. Iuniu 1867:

Bani 67·— — Marfa 67·50.

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANE GÖTT si fiiu HENRICU.